

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Pavla Pavlíka a Mgr. Víta Bičáka v právní věci žalobkyně Ing. [redacted], narozené dne [redacted], bytem v [redacted], zastoupené JUDr. Ludmilou Pávkovou, advokátkou se sídlem v Praze 1, Krakovská 7, proti žalovaným 1) Statutárnímu městu Liberec, se sídlem v Liberci, nám. Dr. E. Beneše 1/1, identifikační číslo osoby 002 62 978, a 2) LIF a. s., se sídlem v Liberci V – Kristiánově, Jablonecká 7/22, identifikační číslo osoby 402 32 751, zastoupené Mgr. Zuzanou Kučerovou, advokátkou se sídlem v Liberci, Slovanská 781, o určení vlastnického práva k nemovitostem, vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 33 C 26/2011, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 23. září 2015, č. j. 30 Co 172/2015-350, takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 23. září 2015, č. j. 30 Co 172/2015-350, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud v Liberci (dále již „soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 20. listopadu 2014, č. j. 33 C 26/2011, ve znění opravného usnesení ze dne 11. února 2015, č. j. 33 C 26/2011-321, zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhal určení, že vlastníkem označených pozemků je žalovaný 1), a dále rozhodl o náhradě nákladů řízení.

K odvolání žalobkyně Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále již „odvolací soud“) v záhlaví označeným rozsudkem potvrdil (jako věcně správné rozhodnutí) podle § 219 o. s. ř. rozsudek soudu prvního stupně v jeho výroku I. o zamítnutí určovací žaloby, v nákladových výrocích II. a III. jej změnil, a dále rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení.

Podle odvolacího soudu žalobkyně „projevila zájem o nabytí vlastnictví k jedinému z dotčených pozemků, zatímco žalovaný 1) nehodlal dotčené pozemky, jichž se nabídkové řízení týkalo, prodávat jednotlivě. Účastníkem nabídkového řízení se však žalobkyně nestala i z toho důvodu, že její postup v dané věci nebyl postupem zájemce o koupi reagujícího na zveřejněný záměr prodávajícího. Na tom nic nemůže změnit ani skutečnost, že žalobkyně náhodou jednala v časovém období odpovídajícím zhruba době, v níž činil své samostatné kroky směřující k prodeji nemovitostí – mezi nimi nemovitost, o níž měla zájem žalobkyně – i žalovaný 1). Odvolací soud se neztotožnil s názorem žalobkyně, podle něž projevením zájmu o nabytí vlastnictví k jednomu z pozemků byla založena účast žalobkyně v nabídkovém řízení...Soud prvního stupně dostatečně osvětlil, že vyhovění žalobě by neznamenalo žádnou nápravu subjektivního postavení žalobkyně, jež se účastníkem nabídkového řízení nestala, do jejích práv by se výrok týkající se vlastnictví žalovaného 1) k předmětným pozemkům nijak nepromítl.“

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně (dále též „dovolatelka“) prostřednictvím svého advokáta včasné a (s přihlédnutím k doplnění dovolání) obšírně koncipované dovolání, v němž uplatňuje dovolací důvod ve smyslu § 241a odst. 1 o. s. ř. a přípustnost svého dovolání vymezuje tvrzením, že odvolací soud, resp. oba soudy nesprávně posoudily otázku, zda dovolatelce svědčí aktivní věcné legitimace k podání určovací žaloby a zda byla v daném případě účastnicí nabídkového řízení, když se odchýlily od judikatury odvolacího soudu, na kterou dovolatelka odkazuje, případně z ní – ve vazbě na uplatněnou dovolací argumentaci – cituje. Dovolatelka navrhla, aby Nejvyšší soud České republiky (dále již „Nejvyšší soud“ nebo „dovolací soud“) napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

K dovolání se písemně vyjádřil pouze žalovaný 1), který považuje napadený rozsudek odvolacího soudu za věcně správný; ve vyjádření pak žalovaný 1) reaguje na dovolací argumentaci žalobkyně, kterou považuje za nedůvodnou. Navrhl, aby dovolání žalobkyně bylo Nejvyšším soudem odmítnuto, případně zamítnuto.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) dospěl k závěru, že dovolání je – jak bude rozvedeno níže – přípustné a je i důvodné.

Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Podle § 241a odst. 1 – 3 o. s. ř. dovolání lze podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, vymezení důvodu dovolání, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání (§ 237 až 238a) a čeho se dovolatel domáhá (dovolací návrh). Důvod dovolání se vymezí tak, že dovolatel uvede právní posouzení věci, které pokládá za nesprávné, a že vyloží, v čem spočívá nesprávnost tohoto právního posouzení.

Právní posouzení věci je činnost soudu, spočívající v podřazení zjištěného skutkového stavu příslušné právní normě, jež vede k závěru o právech a o povinnostech účastníků. Právní posouzení je nesprávné, dopustil-li se soud při této činnosti omylu, tzn., když na správně zjištěný skutkový stav aplikoval jinou právní normu, než kterou měl správně použít, případně pokud aplikoval sice správnou právní normu, ale nesprávně jí vyložil, nebo pokud

ze zjištěných skutečností vyvodil nesprávné právní závěry, anebo pokud právní normu aplikoval při absenci (relevantní části) skutkového stavu [ať již za situace, kdy skutkový stav nebyl zcela nebo v jeho pro rozhodnutí ve věci podstatné části vůbec zjištěn, anebo za situace, kdy skutkový stav byl vnitřně rozporný (ať již ve vztahu mezi relevantními dílčími skutkovými zjištěními anebo ve vztahu mezi některým pro rozhodnutí zásadně významným dílčím skutkovým zjištěním a závěrem o skutkovém stavu věci), takže nepředstavoval skutkový podklad, který by mohl být podřazen pod příslušnou právní normu; k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. ledna 2015, sp. zn. 30 Cdo 4464/2014; všechna zde označená rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou veřejnosti přístupná na internetových stránkách Nejvyššího soudu <http://nsoud.cz>].

Nejvyšší soud např. v rozsudku ze dne 21. prosince 2010, sp. zn. 30 Cdo 3025/2009, vyložil a odůvodnil právní názor, že skutkové zjištění, které zcela nebo z podstatné části chybí, anebo je vnitřně rozporné (ať již v relevantní části ve vztahu mezi jednotlivými dílčími skutkovými zjištěními anebo ve vztahu mezi některým pro rozhodnutí zásadně významným dílčím skutkovým zjištěním a závěrem o skutkovém stavu věci), případně vnitřní rozpornost či absence skutkového závěru (skutková právní věta) znemožňuje posoudit správnost přijatého právně kvalifikačního závěru takto zjištěného „skutku“, což (logicky) jde na vrub správnosti právního posouzení věci.

O takový případ se jedná i v posuzované věci.

Nelze totiž nepostřehnout, že odvolací soud při rozhodování vycházel ze skutkových zjištění, které učinil soud prvního stupně, aniž by však v odvolacím řízení byl napraven podstatný nedostatek spočívající v tom, že soud prvního stupně při zprostředkování těchto skutkových zjištění postupoval zcela nedůsledně, pokud dospěl např. k závěru, že „z tvrzení účastníků má soud za nesporné, že žalovaný č. 1 v únoru roku 2006 zveřejnil na své úřední desce (od 3. 2. 2006 do 20. 2. 2006) záměr prodat pozemky p. č. 945/5, p. č. 945/6, p. č. 946/2, p. č. 950/4 a p. č. 915/2, vše v k. ú. Liberec“, ačkoliv pro posouzení otázky naléhavého právního zájmu dovolatelky na požadovaném určení bylo mj. podstatné, jak byl uvedený záměr žalovaného 1) in concreto formulován. Postupoval-li by v uvedeném směru soud prvního stupně, resp. následně v odvolacím řízení odvolací soud důsledně, měl by co do činění s hodnocením následujícího textu záměru (jak vyplývá z jeho kopie na č. l. 31 procesního spisu):

„Odbor rozvojových projektů Statutárního města Liberec dává dle zákona o obcích č. 12/2000 Sb., v plném znění veřejnosti na vědomí záměr převést následující nemovitosti:

číslo parcely:

kat. území:

p. p. č. 944/2, 944/3, 944/4, 945/5, 945/6

Liberec

946/2, 950/2, 950/4, 951/2, 942/2-část, 945/1-část“

Soud prvního stupně a následně i odvolací soud ovšem pominuly hodnotit výše uvedený záměr žalovaného 1) coby veřejnoprávní korporace, přičemž závěr o záměru žalovaného 1) prodat předmětné pozemky oba soudy nepochopitelně učinily „z nesporných tvrzení účastníků.“ Tento základní skutkový defekt pak vedl k vybočení následujících úvah ústících v právně kvalifikační závěr soudu prvního stupně, resp. odvolacího soudu (mj. že žalovaný 1/ chtěl uvedené pozemky prodat a navíc vcelku, tedy nikoliv jednotlivě), jemuž dovolatelka (z pohledu běžného interpreta uvedených soudních rozhodnutí vcelku důvodně) oponuje s odkazem na citovanou judikaturu, neboť ani v jednom rozhodnutí neshledala

kvalifikovanou odpověď na základní otázky, jež mají být posouzeny před rozhodnutím, zda jí v dané věci vskutku svědčí naléhavý právní zájem na podané určovací žalobě či nikoliv.

Soudy tedy zcela ponechaly stranou zhodnocení, zda z uvedeného záměru žalovaného 1) lze opravdu dovodit, že uvedené město hodlá uvedené pozemky prodat, navíc vcelku, případně některé z nich jen v určité (ale v takovém případě pak v jaké) části, případně za jakých podmínek, a zda projevový zájem žalobkyně o koupi předmětného pozemku bylo možno vskutku považovat za irelevantní, anebo za zcela jasně vyznívající zájem o jeho koupi, v situaci, kdy běžný interpret publikovaného záměru neměl dostatek informací k tomu, jakým způsobem chce vlastně oznamovatel při ohlášení majetkovém transferu postupovat (k tomu srov. např. též závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. září 2010, sp. zn. 30 Cdo 1250/2009, publikovaného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 45/2011, a to mj. též ve vazbě na žádost dovolatelky ze dne 14. května 2006 o prodej pozemků p. č. 945/1 a 945/5 v k. ú. Liberec – viz kopie její žádosti na č. l. 26 procesního spisu).

Nejvyšší soud v tomto dovolacím řízení ovšem nemůže sanovat popsané defekty, přehlížet a napravovat uvedené nedostatky odůvodnění soudních rozhodnutí, neboť měl-li by se zabývat otázkou právního posouzení věci odvolacím soudem skrze dovolatelkou vymezené předpoklady přípustnosti jejího dovolání, musel by sám (namísto uvedených soudů) si nahradit, resp. dosadit chybějící právně významné okolnosti, které jsou nezbytné z hlediska posouzení, zda v daném případě žalobkyni svědčí naléhavý právní zájem na požadovaném určení či nikoliv. Proto je třeba i na tuto věc vztáhnout právní závěry, které dovolací soud vyložil v již shora připomenutém rozhodnutí ve věci. sp. zn. 30 Cdo 3025/2009.

Z vyložených důvodů Nejvyšší soud proto rozsudek odvolacího soudu ve smyslu § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta první o. s. ř.), v němž dovolací soud též pečlivě zohlední skutkové a právní námitky, jež ve svém dovolání vyložila dovolatelka, a které tímto rozhodnutím nebyly dosud konzumovány.

Právní názor vyslovený v tomto rozsudku je závazný; v novém rozhodnutí o věci soud rozhodne nejen o náhradě nákladů nového řízení, ale znovu i o nákladech původního řízení (§ 243g odst. 1 o. s. ř.).

Proti tomuto rozsudku **není** přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 21. září 2016

JUDr. Pavel Vrcha, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Helena Lovíšková